

PERIÓDICH POLITICH VERMELL

■ SALUT PÚBLICA ■ INTERESSOS POPULARS ■ ARTS Y LLETRAS ■

Redacció y Administració: carrer de Romá de la Universitat, número 6, Barcelona

— VENTA: 25 exemplars, 1 peseta; Un número, 1 quart. — Sort i llan las dretures ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, 3 rals trimestre; Extranjer, 10. —

¡MUIXONI!

Quan aquest número arribi a les mans de nostres llegidors, tots més ó menys estarán enterats de que a Madrid hi ha hagut una sublevació militar.

Com encara que a Catalunya no estiguem en estat de set, no 'ns creyem ni de molt ab llibertat de poder dir lo que sentim davant de tal fet, preferim callar, perquè sabem que á boca tancada no hi entran fetsals.

Ab aixó, avuy tenim de nadar y guardar la roba, que potser no estiga lluny lo dia de poder llenar las carabasses.

LÓGICA ULTRAMONTANA

Que no hi ha ningú més catòlic que 'ls carlins, es cosa de tothom sabuda. En aquest punt ni l' Papa 'ls guanya.

Tan catòlics son, que tenen seguida correspondencia ab Deu, y no passa res, ni al cel ni a la terra, que 'ls carlins no sápiguen cóm y per què ha passat.

No crech que pera saberho s' prenguin ni tan sols la pena de preguntarho á Deu. ¿Qui es, qué val aquest devant d' un carlí, sobre tot si aquest carlí es periodista? Deu es qui diàriament se pren la molestia de baixar a la redacció del nostres colegas ultra-catòlics pera explicarlos, ab bons modos y millors paraules, tot lo que ha fet y pensa fer durant lo dia.

¡Oh! y lo que es los escritors carlins se mereixen aixó y molt més! No se n' ofendrien po-h de la falta d' atenció de Deu si aquest los hi escasseja las visites! Fins foran capessos de no enviarli cap més ànima al cel; perquè no sé si vostès saben que 'ls carlins tenen més poder que cap bisbe per enviar ànimas allí dalt.

Vers la fi de la derrera guerra civil arribá sopradament una partida carlista al hostal de Sant Joan de Mollet, en la carretera de Girona a la Bisbal.

Los que 's deyan gefes, desde oficial en amont, se sentaren al entorn de la llarga taula del menjador, y no tenim necessitat de dir que no hi mancava pas lo capellá de la colla.

Lo rector de Mollet aná a visitar el seu colegas mentre sopava, y, entre altres coses, preguntant aquell si agafaven gayres liberalots, li respongué l' altre:

—Precisament ahir ne varem fusellar tres, ab lo qual los hi fórem gran mercé. Figuris que eran tres pardus, mussos mico de creencia, que si haguessin mort de mort natural se n' haurien anat tot dret a las calderas de Pere Boter;

sent aixis que ara han mort ben confessats y cristianament. Estich més que segur que ja son al cel y que desde allí 'ns agrahixen las belles que 'ls hi han fet anar.

¡Si 'ls carlins fins volem fer un mal nos fan un bel! ¡Y nosaltres estém tan deixats de la mà de Deu, que no he volém conèixer!

Quan los hi succeheix a ells un fracó no hi ha cuydado de que hi fiquin pera res la Providencia.

Lo 23 de Septiembre de 1874 hi hagué un fort ayguat a las Garrigas, provincia de Lleyda. En Baró ab la seva comitiva se suplujá dins de la cova dels Coloms, a rans del riu Set, entre Cervia y Albajés. Las ayguas del riu creixeren sopradament y ofegaren a vint y tants carlins, escapantse per una gran casualitat de sufrir igual sort en Baró y l' resto de la partida.

¿Com reditables, diréu vosaltres, aná Deu a fer tal desgracia entre 'ls seus defensors?

Molt naturalment. Los de la ronda d' en Baró portaven barretinas, y Deu los ofegá creyent que eran cipayos. No 'ls hi hauria pas passat aixó si haguessin portat boinas, perquè llavors Deu los hauria conegut de lluny.

Mes quan a un lliberal qualsevol li succeheix una desgracia, llavors ja es altra cosa, llavors es aquesta desgracia un càstich que Deu li envia.

L' altre dia deya *El Correo Catalán*:

«A Prinsuejols (Lozère, Fransa) ha tingut lloch un càstich providencial, per treballar en dia de festa. Un contractista del pont de Beaune trevallava 'ls diumenjes, y ademés escandalosava dihent públicament que 's burlava dels Mandaments de Deu y dels de la Iglesia.

«La gent de allí es cristiana, y no faltava qui l' censurés. Per aixó meteix va deixar pel dia de Pasqua la operació de descimbrar. L' únic treballador que l' volgué scompanyar, se n' aná al cap d' una estona tot avergonyit. En prou feynas havia dat uns quants passos, quan senti un soroll, girá 'l cap y vege que queya l' embastida. Lo contractista apretá a corre, mes ja era tart. Li caigueren dugas vigas al cap y quedá mort desseguida.»

Al contractista li hauria passat lo meteix qual-sevol dia de feyna, si s' haguessin empenyat en treure la cimbra sense la gent necessaria. Casos de aquestos n' havem vist més de dos en la nostra vila. Mes llavors los diaris ultra-catòlics no ho haurian pogut atribuir a càstich del cel y s' haurien callat com uns morts.

Nosaltres hem conegut un gafe d' obras que era carlí fins al moll dels ossos. Una nit, després de haver ben sopat, se n' aná a pendre un

bany, y, como era natural, se morí de repent. Mes alló no va ser un càstich, y 'ls capellans li feren uns funerals molt lluhits, pagantlos la Companyia, com es de suposar.

A Viseo, [Portugal], hi acaba de de haver una hecatombe de fidels cristians: Dotze morts y una cinquentena de ferits. Tals han estat las victimas causadas per una explosió de dinamita y focs artificials que tenien preparats pera festejar a la Verje. *El Correo Catalán* copia 'l fet, sense ferhi lo més petit comentari. Ni tan sols no considera com un càstich per haver volgut emplear materias explosibles propias dels revolucionaris. Y aixó que 'l comentari no hi hauria pogut venir més a tom.

En una iglesia de Hungria lo pòlich s' apodera dels catòlics que hi havia dintre al veure que s' encenia un dels altars, y volguent fugir tots a l' hora, 's asan los uns als altres, y se 'n van una pila d' ells al cel. Tampoch *El Correo Catalán* sab veure en aquest fet un càstich de Deu per la poca confiança que aquells feligresos demostraven tenirhi.

En cambi un dia hi ha comunió general. Al mitj de la cerimonia cau la cúpula de la iglesia y fa una truya de combregants.

Aixó tampoch es un càstich, molt al revés. Los diaris catòlics al contarlos lo cas, diuhent:

«¡Ditxosos ells! Deu los hi ha donat una proba de la seva gran estimació emportantse los al cel en lo precis moment en que acabava de omplirlos ab la seva divina gracia! ¡Qui pogués tenir igual sort!»

Lo cual no impedeix que 's que tal escriuhen fassin tot lo possible pera fugir de tan honorosas distincions.

Entra un lladre a una iglesia y roba tot lo que pot. Aquest lladre es un scriblech, un home sense religió que mereix un càstich del més sever.

Mes es un frare qui, valentse de claus falsas, roba en las altas horas de la nit los fondos de son convent. Y 'l pare guardiá 's presenta devant del Jurat, y diu, segons *El Orden Público*:

«Un frare pot apoderarse dels dinés de la comunitat sense que per aixó delinqueixi.»

Deixat anar un capellá desde la trons un requitzell de guatllas, falsifica la historia a sa manera, porta, com se sol dir, las ayguas cap al seu moll, y, si posém en dupte ses paraules, nos dirán desseguida 'ls catòlics:

«L' havém de creure. Es un ministre de Deu y l' Esperit Sant parla per la seva boca.»

Comet lo meteix capellá un delicté penat del Códich, un d' aquestos delictes que sublevan

la consciència pública, viola a una criatura, cosa més comuna de lo que sembla entre la gent de sotana, y vos dirán desseguida los catòlics de sempre:

«Una aureneta no fa estiu, ni una flor primavera. Lo que hi hagi un capellà dolent no vol dir que tots ho sian. Lo capellà es un home com qualavol altre, subjecte a totes les passions dels demés homens y pot faltar com lo primer que hi ha.»

Mes si dona la casualitat que aquest crim hagi estat comès per un home de opinions liberals, llavors es quan tenen que llegir los diaris ultra-catòlics:

«Tots los liberals son uns perduts, uns lladres, uns criminals. ¿Qué 's pot esperar de un home sense religió? Mirau que ha fet fulano!...»

De manera que la lògica ultramontana es de lo més graciós que hi ha en lo món.

Los catòlics sempre tenen dos pesos y duas mesures; una per ells y l'altra pel demés.

La més gràfica representació de la llei de aquesta mena de gent es un embat: l'ampie per ells, l'estret pel comú.

L' AMERICANO

(Veuen aquell que sembla un camalích vestit de senyor)

Mirinsel be.
Son ample pipiapa l' fa semblar a un de aquests bolets que n' diuhem matapanzas. La grossa cadena d' or que porta al coll pesa més que ell. Lo nus de la corbata està fet a la gargó. La seva armilla es tan escotada que sembla que no tinga altre objecte que tapar la trinxeta dels pantalons. Aquestos sembla que estiguin barallats ab las botines, segons la respectuosa distància a que d' ellas se conserven. En cambi la llarga levita sembla que vulgui embolcallar als pantalons. Sa cara té una gran semblança ab la del bull-doch; sas mans tenen més durícia que los genolls de cap cabra, y sus peus semblan un mapa en relleu; tants son los alis y baixos que los ulls de poll fan fer al cuyro de las botinas.

Aquest home, tal y com lo veuen, es un potentat; es lo que n' dihém un americano, no per que sigui fill d' America, sino per que hi ha fet la fortuna.

Tots los americanos han fet, poch més o menos, del meteix modu aquesta fortuna.

De joves guardavan bens, eran paquetares que anavan de poble en poble, ó de fadrins de qualsevol ofici.

Lo nostre no va poguer evadirse d' aquesta llei general.

Venent que a Catalunya no hi podia fer res de profit, se n' va anar a Cuba. Los primers anys van ser molt dificiltosos, per que aixó de arribar allí y trobarse la fortuna feta ha passat de moda, si es que may ho hagi estat.

Decidit a fer quartos, lo nostre home va imposar tota mena de privacions, vivint més miserablement que l' darrer de nostros obrers. Aixís logrà reunir los primers mil pesos. Comensá a interessar en la casa en que estava de dependent, y, seguit son género de vida, privante no sois de lo superfluo sino també de lo necessari, vegé anar augmentant son capital y pogué establir-se per son compte.

Llavors empenqué aquella serie de negocis més ó menos bruts que han servit de medi pera fer fortuna a tots los que han anat a America ab lo decidit propòsit de ferme, y han sigut una de las principals causes que han fet odiós lo nom dels espanyols en general y i' dels catalans en particular entre 'ls fills de las nostras posesions ultramarinas.

Lo nostre americano tenia ja una fortuna de cent cinquanta a doscents mil pesos, quan la guerra separatista l' obligá a realisar-la y a venirse a Espanya.

Lo sentirli contar la seva arribada a la península, es de lo més patètic que hi pugui haver.

—Quan vaig desembarcar y vaig veure aquells camps d' afulas, nos deya una vegada, vaig tenir una alegría!

Aixó sol demostra qui es ell.

Per que una de las condicions indispensables en los catalans que van a fer fortuna a America es la de no tenir gens de instrucció. No veurén cap persona decent que n' torni ab quartos, y es que l' home instruí, l' home ben educat, no pot subjectarse a ferli la vida de bestia que hi fan los altres, y, si be guanya més que a Es-

panya, també hi gasta molt més, y n' torna sempre sense un xavo.

Una vegada de retorn, lo nostre americano seguía fent negocis bruts, per que, com tots sabem, lo costum es una segona naturalesa. Proposeu-li un negoci net y de segur no hi voldrá ser. Mes ¿en negocis bruts? a ulls closos. ¿Com que son la seva menja!...

Aixís es que la l' contrabando, sens perjudici de denunciar als que l' seguixen fent quan ell ja n' té prou; compra bens nacionals, posantse avans d' acort ab los empleats del govern que intervenen en la tassació y en la subasta; forma companyas anónimas quins accionistas acaban sempre per ser vicimas dels Consells d' Administració, entre quins membres té bon cuyado de posarse; etc., etc.

Fora d' aquesta classe de negocis no entent de res, lo qual no impedeix que vulgui saber de tot, per que, es lo que ell diu:

—¿Com no haig de saber de tot més que ningú, si he sapigut ferme rich?

L' americano parla sempre una llengua que ell ne diu castella, per que l' castellá fa fi y ell vol serho a tota costa, malgrat lo grotesch de sa figura. Y la veritat es que encara que volgués parlar catalá no podria, per que s' li ha avusat de tal manera a la barreja de paraulas, que avay no parla ni pot parlar cap llengua civilisada.

—¿Cómo se encuentra usted de las almorrana? — l' preguntavam certi dia.

—Bien, muy bien, no contestá; ¡si no fuera por las cortejás que tengo en el ano!

No tinch necessitat de dir que l' nostre americano en política perteneix al partit moderat. Ab ell ha fet tots los seus negocis desde que es a Espanya, y ab ell esta unit ab cos y ánima. Per ell tots los republicans son uns lladres y 'ls treballadors uns ganduls. ¡Ay d' aquestos lo dia en que tenen de tractar ab ell! Miserable per naturalesa, creu que 'ls obrers ab pa y sebá n' tenen prou, y no sois ho creu, sino que ho diu.

Avensat a viure en la miseria, per que malgrat tots sos millions segueix fent vida tan miserable com la que feya en la Isla de Cuba, se indigna de que 'ls obrers menjin carn, quan ell no menja més que peixó-palo y atengadas.

Acostumat a robar a tots los que ab ell han tractat, no está content com no pugui robar, encara que no sigui més que un xavo, als seus treballadors, lo qual no impideix que vegi sempre lladres per tot arreu abont va. Y es que 'l pobre té la desgracia de no poguerse separar de sa propia ombra!

Desconfiant sempre de tothom, vivint una vida intranquila y miserable, pensant no més que en fer diners y més diners, sense permetres lo més petit goig material, desconeixent per complert los morals que proporciona la instrucció, sense abrigar cap sentiment noble, tantat lo cor a tot impuls generós, l' americano es lo sér menos digne d' enveja que hi ha demunt la terra.

Y tot ¡pera qué! Pera que vos fills, ó sos nets si no té fills, malgrat en quatre dias lo capital que ell ha reunít a forsa de privacions y de infamias en lo transcurt de sa llarga y miserable existencia.

DIUHEN QUE DIUHEN

Diuhén que diuhén que hi bufa a La Granja un vent glaucós; diuhén que hi le on freu que pela y que tota hi están anelats.
Diuhén que alís a las Provincias hi fa un tempo primavera, y que 'ls lucastres s' hi troben com los peus en la mar.
Diuhén que diuhén que corren pels quartels certe generáis que presen lo pòls al pefes... sens que malalt n' hi hagi cap.
Diuhén que diuhén que un dia hi haurá un gran terremall, y que no trigará massa... si son certas las senyals.
Diuhén que diuhén que cantan ab no sé quants mils soldats, y una dona tan feixuga que en altre temps ja 'ns xafa.
Diuhén que 'ls frares hi ajudan y també molts capellans, y que las monjas hi resan per que tot surti com cal.
Diuhén que diuhén que hi ballan entre molts alguns paysons d' aquella que l' segonito vuyt la van tra' al bonavent.
Diuhén que diuhén que al poble tornarán a esclavinar,

y que si que no vagi a missa lo penjará d' un fosal.
Diuhén que diuhén que diuhén que le peca l'libertat de que disfrutén encara los de dali no la pondrán.

Diuhén, si, que de reulitas no hi haureu la sociedad, ni federacions obreras locals ni internacionals.

Diuhén que diuhén que l' santo y seya donat esta, y que quan ho pensám menos retrém tots lo cap d' Estat.

Diuhén que diuhén que diuhén que tots están preparats, y que qui menas s' ho pensá es poster qui hi pondrá mal.

Diuhén, en fi, tantas cosas, que un hom no sab qué pensar, y 's passa tot lo sant dia capibat y berroant.

Hi ha coses que l' esse fa un compte y l' traguí un altre 'n fa. ¿Quins n' foren que era 'l sea portaria lo compte errat!

En Sagasta, anich conspirador, es l' home de la pega conspirativa quan es al poder. Allá n' va la prova:

Comensá a ser ministre a últims del 68, després de la Gloriosa de Setembre, y a principis del 69 provocó la gran sublevació de totes las milicias republicanas d' Espanya, la més important d' aquest sigle que no haja sigut coronada per l' éxit.

Llensat del poder per la República, conspirá en contra d' ella.

Entronisat de nou per la sublevació del 3 de Janer del 74, avans del any queya del poder a impuls de la calaverada saguina.

Enhítat a la categoria de conseller dels Borbons l' any 81, als dos anys se trobá ab Badajoz, La Seu y Santo Domingo, y fou lo primer ministre en fusellar sargentos després del 22 de Juny del 66.

Cau a consecuencia d' aquell fet, torna al poder ab la farúm del cos mort de D. Alfons, y avans dels deu mesos se li sublevan los remats monárquics en lo meteix cretreuix de la monarquia, que es Madrid.

¡Ay! Al pobre home que 'ls drets individuals li pesan com llosa de plom, las sublevacions dehen semblarli una epidemia.

En Sagasta si que pot ben dir, mirantse als sublevats y recordantse d' ell:

—¿No s' pot fer res de vent de criaturas!

En las primeras horas en que corrian a cau d' orella las més estupendas noticias de la sublevació de Madrid, se deya que las tropas sublevadas havian mort a n' en Pavía.

Luego no resultó cert. Igual que quan a mi m' diuhén que hi tret la rifa.

També la publicació d' un telegrama indescreible feu suposar a molts la mort d' en Martínez Campos.

Qui té gana sempre somia pa.

Després de tants dias de tenir en Moret entre mans lo fil dels enemichs del ordre... ¡qui ho havia de dir!... tant bon punt se quedá tranquil perá l' tro.

Y després encara dirán que home previngut val per dos!...

No pas si es ministre.

Al estallar la sublevació a Madrid no hi havia més que tres ministros.

Vamos, que no se la pensavan.

Habém rebut la primera circular de la Comissió interina de las vuyt horas, constituida fa poch per 68 delegacions obreras a fi d' estudiar la manera de que 's puga reduhir a vuyt horas la jornada de treball.

La missió d' aquesta Comissió, segons diu en la citada circular, es procurar-se la adhesió del major número possible de societats obreras, y formar una estadística que permeti fixar tri-

teri pera la oportunitat i circumstancies en que convinga fer lo moviment de las vuyt horas.
Desitjem acert a la ciutadã comissió a li de que 'ls obrers pogan treure bon profit de sos treballs.

EP

Coincidències:

Lo brigadier Velarde y 'l coronel Mirassol, morts en la sublevació de Madrid per voler detenir als sublevats, eran tots dos oficials del regiment d'artilleria que se sublevá en lo mateix quartel de Sant Gil lo 22 de Juny del 66, y tots dos combatiren aquell dia furiosament contra sos soldats sublevats.

Vint anys després, una sublevació en lo mateix quartel ha acabat ab la vida de tots dos.

Si algú creu que la Providència s'fica en aquestas cosas, es precis confessar que té capritxos.

EP

Lo brigadier Velarde mort a Madrid per un grupo de sublevats, era prop parent del capitã D. Pere Velarde, l'heroè del 2 de Maig del any 1808.

Y ara m'acut una pregunta:
¿Quin dels dos Velarde tindrà més fama en la historia y donarà més honra a sa patria, lo qui acaba de morir per oposarse a una sublevació, ó 'l que morí per haverse sublevat?

EP

En Becerra va oferirse al Govern en nom de tots los esquerrans pera salvar la patria y las instituciones.

¿Oh lleals cavallers ex-barricaderos!
¿Ah! Pero va terho 'l dillops a la tarde; es a dir, algunas horas després d'estar ben perduda la sublevació.

¿Y que la saben llasasarga?

EP

Un aficionat a estadísticas diu que ha contat que mentres los soldats al sublevarse no eran més que unx 220, al agalarnie part d'ells passavan del doble.

Y aixó troba estrany? Pitjor fou lo miracle dels pans y 'ls peixos, y ningú s'hi encaparra.

EP

Noticia.

En Sagasa ha sigut condemnat a mort per haver pres part en la sublevació de las tropas del quartel de Sant Gil

Entenguis be que parlo de vint anys enrera.
¿Lo que va d'ahir a avuy!

EP

Los sublevats de Madrid sortiren del quartel de Sant Gil.

Igualment que 'ls sublevats del 22 de Juny del 66.

Ab la diferencia que alguns dels sublevats de aquell dia avuy son ministres.

¿Serán demà ministres los sublevats d'avuy?

EP

Han sigut denunciats nostres coleros La Reforma, de Granollers, y La Revista, de Lleyda. Sentim l'ensopegada de nostres companys en la premsa y desitjem que no tingui conseqüències.

EP

Corre ab insistencia 'l rumor de que 's tracta de donar un cop d'estat pera proclamar la regencia de la ex-reyna Isabel.

Alguns periódichs posan en dupte que aquest rumor pugui arribar a ser un fet, y fundan lo seu dupte en que aquesta infamia sublevaria la conciencia de tots los partis y no trobaria apoyo en los militars, que sempre han estat obediènts a las lleys.

Donchs si no tenen altres motius en que apoyarse los periódichs aludits, ja poden los isabelins tirar avant.

¿La conciencia de noures partis polítichs! Si alguna vegada n'han tingut, ja 's temps que l'han perduda. ¿Si ja ni vergonya tenen!

¿Nostres militars obediènts a las lleys! ¿Si han saltat per damunt d'ellas sempre que 's ha convingut! ¿Qué no es capis de fer un militar espanyol per una estrella?

En la actual situació d'Espanya, nosaltres ho creyem possible tot.

EP

La aristocracia madrilenya ha tingut un susto de dec mil diables.

Sensible dama hi ha hagut que encara li duran avuy las palpaciós més amunt de las lligas-camas.

¿Pobres... personas! ¿Disfrutan tant pensant

en lo llas de la corbata, que aixó de las sublevacions no pot per menos que causarlos grans atachs de nervis!

EP

Tot just han sigut venuts los sublevats de Madrid, y ja estanpant certs periódichs monàrquichs las paraulas infamia, traició, bandolers, jugadas de bolsa, etc., etc.

¿Quan diferentment parlarían los meteixos que ara diuen aixó, si haguessen arribat a guanyar los revolucionaris!

EP

No estranyin nostres llegidors que no 'ns intrinquém en certs intrinquitis que s'contan de la sublevació de Madrid.

Me sembla que ab las causas que tenim demunt ja podém ben ben donarnos por satisfets. Y ademés que... no som ambiciosos!

Ab aixó, ja ho tenen entés.

EP

En las horas en que acabém de confeccionar aquest número, se parta d'haverse dictat varias sentencias de mort.

Vamos, igual que després del célebre 22 de Juny.

Mes es precis confessar que si la monarquia corre pels meteixos carrils de llavoras, los maquinistas del tren son ben diferents.

Qui vulgui més detalls, en Sagasa pot enterarlo.

EP

Tres consells de guerra funcionan activament a Madrid.

Si, si. Al escorxador hi ha feyna.

EP

Corren rumors a última hora de que a Andalusia...

¡Muxton!

EP

Habém rebut un exemplar del folleto Fuera Política, original de nostre amich y colabrador A. Lorenzo.

En ell se demostra que la política es un ofici pera molts, y que conve als obrers que pensin més en los problemas económicos y sociales que ab la política, si no volien quedarse com lo gall de Moron.

Val un tal, y 's pedidos tenen de ferse dirigitse a Anton Serra Farnells, carrer de Sepúlveda, núm. 190, pis segon, segons ports, Barcelona, y a Francisco Fo, carrer de Iliá, número 19, Sabadell.

EP

Lo director de El Republicano de Sallent ha sigut condemnat per la Audiencia de Maressa a tres anys, sis mesos y vint y un dias de presó correccional, pena de duasientas cinquanta pessetas, pago de costas, etc., etc., com a autor del delictu de escarnir los dogmas de la religió católica.

Sentim de totas veras lo percats del nostre estimat colera.

Me se 'ns ocorre una pregunta.

Si l'escarnir los dogmas de la religió católica constituheix delictu, ¿cóm es que van per aquestos carrers los redactors dels diaris carlistas? Perque la veritat es que las doctrinas per ells defensadas son lo major escarni que poga haverhi de las predicadas per Jesucrist.

Be que si aquest tornés al mon, tornaria a ser perseguit de mort per los meteixos que 's diuen sos deixebles.

Un Llanut—aixís se firma—de La Bisbal, ha escrit una carta a Lo Rossi-bunyol de Girona, en la qual vol fer veure que ve del hort en materia dels acnes de la carlinalla d'aquella vila.

En primer lloch, diu que no sab d'ahont han sortit unas malaguenyas clerichs (género nou) en las que hi pasturan ideas tan ortodoxas y culminants com las dels següents versos:

«Fuera, fuera gabarrones!
Fuera de nuestra nacion,
Que queremos por amante
Al Sagrado Corazon.»

Donchs, senyor Llanut, si no sab d'ahont han sortit tan piadosas malaguenyas, vagí al

convent de monjas, a 'n aquell que fs set anys los va fugir la Pepeta y ara encara la buscan, y al veure com las seraficas esposas del Senyor se recrean tots los dematins cantant aquestas canciones místich-flamenca, es segur que trobará 'l cau d'ahont tal inspiració divina ha sortit, y no tindrà cap més dubte tractantse de tan celestials versuculas.

Y si vol també saber d'ahont ha sortit La Marsellesa llanuda, n'hi donarán rahó en lo colegi católich del primer pis del teatro del carrer del Morro, ahont lo que mes ensenyen a sos deixebles es de bramar contra 'ls llubre-pensadors ab la tonada del himne liberal.

Pero ¿qué se 'n pot esperar d'un llanut que sab fer lo pagés fins al punt de negar que sian los caracs los qui han plantat los escandalosos pasquins contra 'ls liberals y las escuelas laicas? ¿Que potser vol ferros creure que ho va fer algun nou Esperit Sant?

Mes seguim escoltant al tarabana carca.

Perá probar aquell senyor Llanut quina es la rahó que assisteix als carcundas bisbalencs, no té més argument: que dir que 'ls llubre-pensadors son «la ho y millor dels barris del Rif», pretenint ab tan estúpida argumentació oïndre la pobresa dels honrats treballadors que poblan aquells carrers.

Los veïns del Rif de La Bisbal, senyor Llanut, son a lo meho tan honrats com puga ser vosté y més que molts dels seus companys, puig viuen de son treball, ab lo qual se mantenen també tots los tabals que passen lo dia per las iglesias y sagristias pagantse cops de puny al pit y retallant la honra al próxim, mentres los del Rif se sixcan avans del auba, y mal alimentats y pitjor vestits tenen de produhir per las necessitats y 'ls vicis de molta gent clerical, que si tinguesen de guanyarho a bon segur que no 's hi lluhiria tant lo pél ni criarían tanta llana.

Ab aixó, senyor Llanut, si vosté creu que 's poden atacar los llubre-pensadors de La Bisbal perque per ser pobres viuen en uns barris que n'diuen del Rif, consideri que s'tindría de fer ab los seus amichs en carcatoliquisme, que tantas voltas s'han fet merecidors de viure a Cafreria, per no ser dignes d'alternar entre gent civilisada.

EP

A Malgrat va a constituirse un grupo de llubre-pensadors.

Com a poble de la costa, y com a tal liberal, no podis per meho sentir interés per las idees d'emancipació del pensament.

Pero 'ls burots negres, que, com a tot arreu, están endemoneats quan se parla de llubre-pensadors, fan a Malgrat tota mena d'esforços pera impedir que 's hi ataquin la menjadora espiritual sostinguda ab la llana dels feligresos.

Liberals de Malgrat: Avant y fora, y pensa que 'l millor que podeu fer per la Libertat es tot alló que més molesti ala carcatólich.

EP

Las monjas del convent de Sant Francesch de la ciutat de Manresa volen fer la competencia a las modistas fundant un taller de modas.

¿Y que n'anirán de macas las senyoras manresanas!

Ja 'ns sembla véurelas ab hàbit, toca y manto. Perque no creyém pas que las monjas vulguin encarregarse de fer ve-tiis escotats, ab màniga curta, ni ab polissons y altres cosas, que son altres tants paranyos ab que las donas procuran despertar los desitjos sensuals de la mocrtat més llesta del género huma.

ABORIAS

GEOGRÁFICH

...
Q
F
còlera
B I I K
R M I

ROCH NAFRAY

SOLUCIONS

A LAS CAMORIAS DEL NÚMERO FEBRAY
TRINCA-CLORAS: — Pajau Tordera.
XARINA: — Ts-jo.
GEOGRÁFICH: — Per voltas las iglesias.

TIPOS BURGESOS

Vaig a missa cada dia...

Confesso cada setmana...

Totas las tardes passeio...

Visch d' alló més ocupada.